

2007-07-01

เรื่องเล่าชาวจุฬาฯ นามินทราธิราชธรรมิกมหาราชผู้ขำขันทุกขระชาราชณร์

สิริพงษ์ อรุณไพโรจน์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

อรุณไพโรจน์, สิริพงษ์ (2007) "เรื่องเล่าชาวจุฬาฯ นามินทราธิราชธรรมิกมหาราชผู้ขำขันทุกขระชาราชณร์," *Jamjuree Journal*: Vol. 9: Iss. 2, Article 8.

DOI: 10.58837/CHULA.JAMJUREE.9.2.7

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree/vol9/iss2/8>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Jamjuree Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

นวมินทร์ราชิราช

ธรรมิกมหาราชา

ผู้บำบัตทุกข์ประชาราษฎร์

คณะแพทยศาสตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมร้อยเรียงถวายด้วยความจงรักภักดี
ถวายเป็นกตัญญูตาสำนักในพระมหากรุณาธิคุณ
ต่อวงการแพทย์และสาธารณสุขไทย

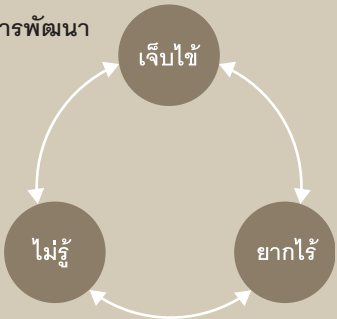
เรื่องเล่าชาวจุฬา สิริพงษ์ อรุณไพโรจน์ นิสิตเก่าคณะนิเทศศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๐๖-๒๕๐๙

คำว่า “**ธรรมราชา**” ตามตัวหมายถึง พระเจ้าแผ่นดินผู้ทรงธรรม และทรงปกครองโดยธรรม มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คนในรัฐยึดถือธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิต และเป็นจุดมุ่งหมายของชีวิต คำนี้จึงมีความหมายใหญ่หลวงและลึกซึ้งยิ่งนัก ไม่เฉพาะแต่ตามตัวคำอันหมายยกย่องเชิดชูพระมหากษัตริย์ ผู้ทรงเป็นใหญ่ในแผ่นดินเท่านั้น หากแต่ยังหมายรวมถึง พระราชจริยาวัตร พระราชกรณียกิจที่ได้ทรงสร้างสรรค์ เพื่อดับทุกข์ดับร้อน สร้างความสุข ให้แก่ไพร่ฟ้าอาณาประชาราษฎร์โดยเสมอทั่วหน้ากัน

พระปฐมบรมราชโองการ “*เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม*” มิได้ยิ่งใหญ่ล้ำค่าอยู่เพียงในความทรงจำรำลึกของเหล่าพสกนิกรเท่านั้น หากแต่ยังเป็นเครื่องสำแดงความยิ่งใหญ่แห่งพระบรมเดชานุภาพ ในด้านต่างๆ อันเกรียงไกรไปทั่วหล้า ไม่เฉพาะแต่ในแผ่นดินทองแผ่นดินไทยเท่านั้น แต่ยังได้แผ่พระมหาบารมี พระมหากุณาริคุณไพศาลยิ่งไปจนกระทั่งถึงต่างแดนทั่วโลก และหนึ่งในพระราชกรณียกิจอันเกรียงไกรนั้น คือการที่ได้พระราชทานพระมหากุณาริคุณอันยิ่งใหญ่ไพศาลต่อการพัฒนาด้านการแพทย์และสาธารณสุขของไทยนานัปการ จากอดีตจวบจนปัจจุบัน

วัฏจักรแห่งการพัฒนา คือ การแก้ไข การต่อสู้ การขจัดปัดเป่า ต่อ “๓ สภาวะแห่งอุปสรรคของการพัฒนา” อันเป็น ปัญหาพื้นฐานที่สำคัญและยิ่งใหญ่ของมวลมนุษยชาติ ซึ่งนับเป็นเครื่องสกัดกั้นกีดขวางหนทางสำเร็จ อันนำไปสู่ความวิวัฒน์พัฒนา ความเจริญก้าวหน้าของชนทุกหมู่เหล่า “๓ สภาวะแห่งอุปสรรคของการพัฒนา” คือ ๓ สภาวะของ “การเจ็บไข้ – การยากไร้ – การไม่รู้” อันไม่จบสิ้น ไม่มีที่สิ้นสุด

วัฏจักรแห่งการพัฒนา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริว่า “ถ้าคนเราสุขภาพเสื่อมโทรม ก็ไม่สามารถพัฒนาชาติได้ เพราะทรัพยากรที่สำคัญของประเทศชาติก็คือพลเมืองนั่นเอง” ดังนั้น การใดที่เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขแห่งปวงชนชาวไทย จึงได้พระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์ค่าจุนอย่างมากมาย ในด้านต่างๆ นับตั้งแต่ พระราชทานทรัพย์ โอกาส กำลังใจ ให้การปฏิบัติต่างๆ สามารถดำเนินไปได้ด้วยดี จนกระทั่งบรรลุผลสำเร็จ เพื่อให้พสกนิกรสามารถรักษาสุขภาพของตนและครอบครัวให้สมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บมาเบียดเบียน

โครงการรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วยต่างๆ นี้ ได้ขยายตัวกว้างขวางออกไปตามที่ทรงมีพระราชดำริ โดยมี หลักสำคัญ เป็นลำดับไป คือ...

แก้ปัญหาเฉพาะหน้า
พัฒนาตามขั้นที่จำเป็น
เน้นพึ่งตนเอง
เร่งความรู้และเทคโนโลยี
พลิกฟื้นธรรมชาติอย่างประหยัด
และกำจัดของเสีย

ความเป็น “**พระบรมธรรมมิกมหาราช**” แห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประกอบด้วย คุณลักษณะสำคัญ ๒ ประการ คือ การที่ทรงมีคุณอันประเสริฐ และ การปฏิบัติตามราชธรรม อันนับเป็น “พระเจ้าแผ่นดินผู้ทรงเป็นที่พึ่งสูงสุดของประชาชน” ที่ได้ทรงมานะพากเพียร เพื่อทรงแก้ไขให้ ๓ สภาวะแห่งอุปสรรคของการพัฒนานั้นปลาสนาการสิ้นไปจากชีวิตของพสกนิกร อันเป็นที่รักยิ่งของพระองค์ ทั้งนี้ ได้ทรงยึดหลักแห่ง “ความพอเพียง” เป็นมรรคปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จ ความสัมฤทธิ์ผลนานาประการ

ในทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขนั้น ได้ทรงมีพระบรมราโชบายต่อการแก้ไขปัญหา “การเจ็บไข้” ด้วยการ สนับสนุนส่งเสริมและ ทำนุบำรุงดูแล ไปพร้อมๆ กัน พระราชกรณียกิจและ พระมหากุณาริคุณ ในด้านการแพทย์นั้นประกอบไปด้วย ภารกิจสำคัญ ๓ ด้าน คือ

๑. การทำนุบำรุงและส่งเสริม ด้าน “การศึกษา – การวิจัย” สาขาศาสตร์
๒. การทำนุบำรุงและดูแลประชาชน ด้าน “การบริการ” ทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข
๓. การส่งเสริมและสนับสนุน “หน่วยงาน” ทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข

๑.การทำนุบำรุงและส่งเสริมด้าน “การศึกษา – การวิจัย” สาขาศาสตร์

๑.๑ มูลนิธิ “อานันทมหิดล”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตระหนักดีว่า การพัฒนาประเทศ และการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญวิชาการชั้นสูงในด้านต่างๆ มาเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา วิธีการหนึ่งที่จะสร้างผู้เชี่ยวชาญคือ การส่งผู้มีความสามารถออกไปศึกษาหาความรู้ ณ ประเทศที่เป็นแหล่งวิทยาการแขนงต่างๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้น จึงทรงพระราชดำริที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้มีความสามารถยอดเยี่ยม ได้มีโอกาสไปศึกษาวิชาความรู้ให้ถึงขั้นสูงสุดในประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยทรงพระราชดำริว่า เมื่อได้ศึกษาถึงขั้นสูงสุดแล้ว จะเห็นวิทยาศาสตร์ต่างๆ นั้นมีความสัมพันธ์กัน และสามารถนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์และประเทศชาติได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งทุนเพื่อการนี้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ และพระราชทานนามทุนนี้ว่า “**อานันทมหิดล**” เพื่อเป็นพระบรมราชานุสรณ์ใน สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๘

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การพระราชทานทุน “อานันทมหิดล” นี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่ผู้สำเร็จการศึกษา วิชา “แพทยศาสตร์” เป็น ประเดิม โดยทรงเจริญรอยตามพระยุคลบาทแห่ง สมเด็จพระ มหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ผู้ทรงศึกษาวิชา แพทยศาสตร์ และสนพระทัยการสาธารณสุขของประเทศไทยเป็น อย่างยิ่ง และทั้งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ก็ทรงสนพระราชหฤทัยในการส่งเสริม กิจการแพทย์ของไทยเป็นอย่างมากเช่นกัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ตั้ง “ทุนอานันทมหิดล” เป็น “มูลนิธิอานันทมหิดล” เมื่อ วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๒ และทรงดำรงตำแหน่ง “นายกิตติมศักดิ์” โดยมี สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงดำรงตำแหน่ง “ประธานกรรมการ” ใน คณะกรรมการบริหารชุดแรก และปัจจุบัน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดำรง ตำแหน่ง “ประธานกรรมการ” ใน คณะกรรมการบริหารชุดปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสนพระราชหฤทัยการดำเนิน งานของมูลนิธิ อย่างใกล้ชิดตลอดมา ทรงมีพระบรมราชวินิจฉัยทั้ง ในเรื่องของการคัดเลือกผู้สมควรได้รับพระราชทานทุน และการ ดำเนินการด้านต่างๆ และก่อนที่ผู้รับพระราชทานทุนจะออกไป ศึกษาในต่างประเทศ คณะกรรมการประจำแผนกจะนำผู้ที่ได้รับ พระราชทานทุนเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อรับพระราชทาน พระบรมราโชวาท และเมื่อสำเร็จการศึกษามาแล้ว ในโอกาสแรกที่ กลับมาถึงประเทศไทย จะนำเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททราบบ ังคมทูลรายงานทุกคน

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ประเวศ วะสี ผู้รับพระราชทานทุน มูลนิธิอานันทมหิดล ได้เขียนเล่าไว้ใน เรื่องน่ารู้ “พระเจ้าอยู่หัวกับการทรงสร้างสัญลักษณ์ทางวิชาการ มูลนิธิอานันทมหิดล” ว่า

...ทุน “อานันทมหิดล” นั้นส่งแต่ผู้จบแพทยศาสตรบัณฑิตไป ศึกษาต่อ เมื่อเป็นมูลนิธิแล้ว จึงขยายเป็นหลายแผนกดังที่ปรากฏ ในปัจจุบัน นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา เป็นบุคคลแรกที่ได้รับคัดเลือกให้ได้รับพระราชทานทุนอานันทมหิดล ในปี ๒๔๙๘ แต่เดินทางไปศึกษาในปี ๒๕๐๐ เพราะต้องปฏิบัติงานก่อน ๒ ปี ตามระเบียบในสมัยนั้น

...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ “นักเรียนทุนอานันทฯ” เข้าเฝ้ากราบถวายบังคมลาก่อนเดินทางไป ต่างประเทศ และเข้าเฝ้าอีกเมื่อกลับจากต่างประเทศ ก่อนไปก็ทรง แนะนำสั่งสอนด้วยพระองค์เอง เมื่อกลับมาก็ทรงซักถามถึงวิชาการ ที่ไปเล่าเรียนมา บ่อยๆ ครั้งที่ทรงใช้เวลานาน เพราะ พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสนพระราชหฤทัยวิชาการมาก...

...มูลนิธิ “อานันทมหิดล” คือ สัญลักษณ์แห่งความสำคัญ ของวิชาการ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงลงทุนลงแรงสร้าง ขึ้น เพื่อส่งข่าวสารทางความคิดแก่สังคมไทย...

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑.๒ รางวัล “สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล”

เป็นรางวัลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งขึ้น โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทรงรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์แต่แรกตั้ง เพื่อถวายเป็นพระราชานุสรณ์แด่ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก โดยมี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็น “ประธานกรรมการ”

เมื่อแรกตั้ง ใช้ชื่อว่า “มูลนิธิรางวัลมหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์” และได้เปลี่ยนแปลงเป็น “มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์” เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๐

มูลนิธิ “รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์” จัดตั้งขึ้นโดย มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ด้วยการริเริ่มของ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ในวโรกาสเฉลิมฉลองวันคล้าย วันพระราชสมภพ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ครบ ๑๐๐ ปี เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อเป็นพระราชอนุสรณ์และเผยแพร่พระราชเกียรติคุณแห่งพระบรมราชชนก ผู้ทรงบำเพ็ญประโยชน์เป็นคุณูปการต่อวงการแพทย์และการสาธารณสุขของไทย

“รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล” เป็น “รางวัลระดับนานาชาติ” ที่ประเทศไทยมอบให้แก่บุคคลหรือองค์กรทั่วโลก ที่มีผลงานดีเด่นเป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ เป็นประจำทุกปี แบ่งเป็นรางวัลทางการแพทย์ ๑ รางวัล และ รางวัลทางการสาธารณสุข ๑ รางวัล

๒.การทำนุบำรุงดูแลประชาชนด้าน “การบริการ” ทาง การแพทย์และสาธารณสุข

๒.๑ สภากาชาดไทย

วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๑ เมื่อครั้งยังทรงเป็น สมเด็จพระอนุชาธิราช ได้โดยเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล ทรงเยี่ยม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และสถานเสาวภา เป็น “ครั้งแรก”

วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ได้โดยเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล และ สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ (พระอัครยศขณะนั้น) ทรงเยี่ยม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เป็น “ครั้งที่สอง”

วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงดำรงตำแหน่ง “พระบรมราชูปถัมภ์” สภากาชาดไทย

ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ ได้ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงดำรงตำแหน่ง “สภานายิกา” สืบแทน สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ซึ่งทรงเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๘

เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดำรงตำแหน่ง “อุปนายิกาผู้อำนวยการ”

นับตั้งแต่ได้ทรงเสด็จเสด็จถึงถวัลยราชสมบัติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณ ส่งเสริมและสนับสนุน หน่วยงานของ สภากาชาดไทย ในกิจการด้านต่างๆ มาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็น โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติฯ สถานเสาวภา สำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ และอื่นๆ อีกมากมาย

นอกจากนี้ ยังได้พระราชทานพระราชทรัพย์ เพื่อการต่างๆ เสมอมา ตราบจนกระทั่งปัจจุบัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชวโรกาสเสด็จฯ มาทรงประกอบพิธีเปิดอาคารต่างๆ ให้แก่ สภากาชาดไทย อยู่เป็นเนืองนิตย์ และที่สำคัญ อาทิ

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- พ.ศ. ๒๕๒๙' เสด็จฯ พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทรงเปิด “พระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร” และทรงเปิดตึก “อานันทมหิดล” อาคารเรียนรวม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
- พ.ศ. ๒๕๓๒ เสด็จฯ พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทรงเปิดตึก “ภปร” ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
- พ.ศ. ๒๕๓๕ เสด็จฯ พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทรงเปิดตึก “สก” ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
- พ.ศ. ๒๕๓๖ เสด็จฯ พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทรงเป็นองค์ประธานในงานสโมสรสันนิบาต เนื่องในโอกาส ๑๐๐ ปี สภาภาษาไทย ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล
- พ.ศ. ๒๕๔๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ แทนพระองค์ ไปทรงเปิด ตึก “อปร” คณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

ในการเสด็จฯ มาทรงร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสภาภาษาไทย ทุกๆ ครั้งนั้น ได้พระราชทานพระราชวโรกาสให้บรรดาเหล่าเจ้าหน้าที่ สภาภาษาไทย และ คณะจารย์ ข้าราชการ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าฯอย่างใกล้ชิด และเป็นคนเอง ในทุกครั้งที่ได้เสด็จฯมา ได้ทรงประทับฟังเจ้าหน้าที่หรือคณะจารย์ ผู้มีหน้าที่กราบบังคมทูลเรื่องราวและกิจการต่างๆ อย่างทรงสนพระราชหฤทัยยิ่ง นอกจากนั้น ยังได้ทรงพระราชทานพระบรมราชวินิจด้วย พระบรมราชดำริ นับตั้งแต่ แนวทางในการปฏิบัติ ที่จะเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด รูปแบบของสถาปัตยกรรม การก่อสร้างอาคาร การใช้งาน ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึง กลไกในการทำงานของอุปกรณ์ทางการแพทย์นานาชนิด สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึง พระราชอัจฉริยภาพ ใน ความรอบคอบ การมองการณ์ไกล การเตรียมพร้อม และการแก้ไขปัญหา เพื่อการจัดการในกรณีวิกฤติ และ เพื่อการป้องกันความผิดพลาด อันอาจเกิดขึ้นมาได้ และยังเป็นภาระสะท้อนถึง “จริยธรรมทางการแพทย์” อีกประการหนึ่งด้วย เพราะงานด้านการแพทย์นั้น จำต้องนับเนื่องและเกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาชีวิตของผู้คน ซึ่งไม่อาจผิดพลาดได้ สิ่งนี้จึงเป็นแนวทางที่บุคลากรเจ้าหน้าที่ของสภาภาษาไทย รวมทั้งคณะจารย์ ข้าราชการของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ยึดมั่นไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ที่มุ่งมั่นบำบัดทุกข์ สร้างสรรค์สุข ให้แก่ประชาชนชาวไทย ด้วยความมั่นใจไม่ผลิผลาม แนใจให้ถูกต้องตามหลักการ และ ได้ระวังป้องกันไม่ให้ผิดพลาด

ศูนย์พัฒนกิจและนิสิตเก่าสัมพันธ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในอีกส่วนหนึ่งของการพัฒนาทางการแพทย์นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงสืบสานพระราชปณิธานแห่ง สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ แห่งมหจักรีบรมราชวงศ์ ที่ได้ทรงมุ่งหวังให้ภาครัฐของไทยผลิตแพทย์เพิ่มมากขึ้น ให้พอเพียงกับความต้องการของประชาชน จากพระราชปรารภ ดังกล่าวนั้น “โรงเรียนแพทย์แห่งที่ ๒ ของประเทศไทย” จึงได้รับการสืบสานตามพระราชปรารภ และถือกำเนิดขึ้นมาในต้นรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โดยได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศตั้ง โรงเรียนแพทย์แห่งที่ ๒ ของประเทศไทย “คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์” ในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ สังกัด มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ เมื่อแรกเริ่มก่อตั้ง ซึ่งต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาให้โอนย้ายไปสังกัด “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็น “คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” トラバจนปัจจุบัน

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนแพทย์แห่งที่ ๒ ของไทย จึงได้ก่อกำเนิดขึ้นมาด้วย พระมหาบารมีแห่ง พระเจ้าอยู่หัว ๒ พระองค์ ...พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร และ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สยามมินทราราช ซึ่งได้สืบสานและยึดมั่นในพระราชปณิธานเบื้องต้น ในการสร้างสรรค์ประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนชาวไทย ทั้งนี้ มีคำขวัญไว้เป็นแนวทางในปัจจุบันว่า...

แพทย์จุฬาฯ คู่ชาติไทย

วิชาการก้าวไกลสู่สากล...รับใช้ปวงชนด้วยคุณธรรม

๓. การส่งเสริมและสนับสนุน “หน่วยงาน” ทางแพทย์และสาธารณสุข

๓.๑ ราชวิทยาลัย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริกว้างไกลในการพัฒนาศักยภาพคุณภาพของบุคลากรทางการแพทย์ในสาขาต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ได้พระราชทานความสนับสนุนในด้านต่างๆ แก่วงการแพทย์ไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้ทรงรับเอา “วิทยาลัยแพทย์เฉพาะทาง” สาขาต่างๆ ไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์

วงการแพทย์ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ โดยทรงอุปถัมภ์อย่างครบวงจร คือทั้งกิจการการรักษาพยาบาลผู้ป่วย การวิจัยในโรคภัยไข้เจ็บของพลเมืองไทย ตลอดจนการศึกษาของนักศึกษา เพื่อเป็นเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ และการควบคุมโรคต่างๆ ที่จะระบาดเข้าสู่ประชาชน เมื่อความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า มีความขัดข้องในการดำเนินงานส่วนใด และทรงพิจารณาเห็นชัดแจ้งในเหตุผลแล้ว จะทรงบริจาคพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์โดยตรงหรือโดยอ้อมผ่านมูลนิธิต่างๆ ...อันพระราชทรัพย์ทั้งส่วนพระองค์ และบรรดาบุคคลได้บริจาคถวาย เพื่อทรงใช้เป็นการส่วนพระองค์นั้น ได้เป็นผลบุญที่ทรงบริจาคต่อมา เพื่อความสุขของอาณาประชาราษฎร์เสียเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงมีผู้มีจิตศรัทธาถวายเงิน และสิ่งของโดยเสด็จพระราชกรณียกิจกันจนกระทั่งบัดนี้...

...การสร้างกำลังใจแก่บุคลากร นับเป็นวิธีการหนึ่งที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลมหาราช ได้ทรงกระทำในทุกวิถีทาง เช่น ทรงดนตรี เป็นกำลังใจแก่นักศึกษาแพทย์ และพยาบาลเป็นประจำ ปี ในการนี้ จะมีพระราชดำรัสที่ซาบซึ้งใจของบรรดาผู้มีปารมี ได้เข้าฟังเข้าชม ครั้งหนึ่งที่หอประชุมราชแพทยาลัย มีรับสั่งว่า “...เมื่อท่านทั้งหลายยอมรับว่า สมเด็จพระราชบิดา เป็นบิดาแห่งการแพทย์ไทยแผนปัจจุบัน ก็เสมือนว่าเราเป็นลูกบิดาเดียวกัน...” บรรดาผู้เข้าฟังวันนั้นหลายๆ คน น้ำตาคลอด้วยความซาบซึ้งใจในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมหาที่สุดมิได้...

๓.๒ โครงการแพทย์/สมาคม

โครงการตามพระราชดำรินั้นมีอยู่มากมาย และทุกโครงการนั้นล้วนเกิดขึ้น เป็นไป ก็เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม เพื่อการดูแลสุขภาพของประชาชนผู้ด้อยโอกาส ในท้องถิ่นห่างไกลทุรกันดาร นั้นเอง ในบรรดาโครงการต่างๆ เหล่านี้ โครงการทางการแพทย์ เพื่อการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขภาพอนามัยให้แก่ประชาชนล้วนมีอยู่ไม่น้อย พระราชดำริต่างๆ ที่ก่อให้เกิดโครงการเพื่อสุขภาพประชาชนเหล่านี้ มีทั้งที่เป็น การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และโครงการระยะยาว ซึ่งเป็นวิธีการแก้ปัญหาตามแนวทางที่ได้ทรงวิเคราะห์จากข้อมูลอย่างรอบคอบ จึงทำให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติงานได้โดยสะดวก แต่การเริ่มต้นนั้น ทรงใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ลงทุน แม้ว่าจะเห็นผลดี ก็ต้องใช้ระยะเวลานาน แต่ก็ทรงพระวิริยะอุตสาหะ ไม่ทรงทอดถอยเลย

“...ฉันต้องการให้หมอช่วยไปดูแลบำบัดทุกข์ให้แก่เด็กนักเรียน และประชาชนที่อยู่ในท้องที่กันดารห่างไกลหม้อ และจะออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมดตลอดจนความจำเป็น โดยให้จัดหน่วยเคลื่อนที่ไปบนรถยนต์ และตระเวนไปตามหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลในชนบท...” จากพระราชกระแสรับสั่งดังกล่าว เป็นที่มาของ โครงการหน่วยแพทย์พระราชทาน โครงการแพทย์หลวงเคลื่อนที่พระราชทาน โครงการแพทย์พิเศษตามพระราชประสงค์ ซึ่งล้วนแต่เป็น คณะแพทย์ ที่ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ออกไปทำการรักษาผู้ป่วยเจ็บถึงบ้าน ทั้งในเขตผู้ก่อการร้าย อันเป็นแดนทุรกันดาร ต่อมาหน่วยแพทย์พระราชทานเหล่านี้ ยังได้รับความร่วมมือจากแพทย์ในจังหวัดนั้นๆ ออกปฏิบัติการด้วย รวมถึงในบางท้องที่ที่ประชาชนส่วนใหญ่ยากจนสุขภาพไม่ดี การคมนาคมไม่สะดวก และทรงมีพระราชประสงค์ช่วยบรรเทาทุกข์ของราษฎรเหล่านี้ จึงทรงขอให้หน่วยราชการ จัดคณะแพทย์หมุนเวียนกันเข้าไปให้บริการตรวจรักษาเป็นประจำหน่วยแพทย์นี้ก็ได้ปฏิบัติการให้บริการอยู่ตามที่มีรับสั่ง รวมทั้ง หน่วยแพทย์หลวงพระราชทาน ซึ่งได้แรกเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ อันเป็นการทำงานของแพทย์หลวง ที่ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตามเสด็จแปรพระราชฐานไปต่างจังหวัด ได้ออกทำการตรวจรักษาผู้ป่วย ณ จุดตรวจบริเวณหน้าพระตำหนักที่ประทับ ต่อมาเมื่อมีผู้ป่วยมากขึ้น ก็มีแพทย์จากส่วนกลางและมหาวิทยาลัยได้เข้ามาช่วยเหลือ ซึ่งปรากฏว่ามีราษฎรที่เจ็บป่วยจำนวนมากมาขอรับการรักษา

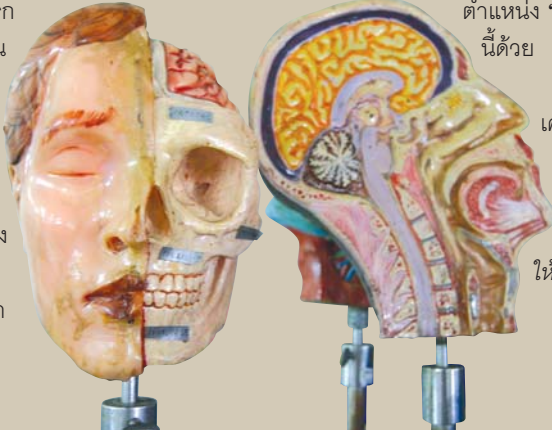
จากพระราชคำนึงถึงความทุกข์ของประชาชนในด้านโรคภัยไข้เจ็บ ยังได้ทรงพระราชทานกำเนิดองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการ “บำบัดทุกข์ บรรเทาโรคภัย” ให้แก่พสกนิกร อันเป็นที่รักยิ่งของพระองค์ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้ทรงบริจาคพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ให้จัดสร้าง “สถาบันราชประชาสมาสัย” ทำงานร่วมกับ โรงพยาบาลโรคเรื้อน พระประแดง เพื่อปราบโรคเรื้อนอย่างครบวงจร ซึ่งได้พัฒนาขยายบริการทางการแพทย์อย่างอื่น ให้กว้างมากยิ่งขึ้น ดังในปัจจุบัน

เมื่อประเทศไทยประสบภัยพิบัติจากพายุไต้ฝุ่น “แฮเรียต” ในคืนวันที่ ๒๕ - ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นห่วงผู้ประสบภัย และได้ทรงติดต่อขอเครื่องบินจากกองทัพอากาศ เพื่อให้รีบเดินทางไปช่วยเหลือโดยด่วน ขณะนั้นกรมประชาสัมพันธ์ ได้จัดเตรียมสิ่งของไว้พร้อมแล้ว จึงได้ออกเดินทางไปทันที คือ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยได้เดินทางไปพร้อมกับ คณะแพทย์ พยาบาลและเจ้าหน้าที่สภากาชาดไทย ซึ่ง สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ องค์สภานายิกา ได้มีกระแสรับสั่งให้ร่วมเดินทางไปกับ กรมประชาสัมพันธ์ เพื่อทำการส่งเคราะห์และบรรเทาทุกข์ในครั้งนี้อย่างดี

ทางด้านกรุงเทพมหานครนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สถานีวิทยุ อส. พระราชวังดุสิต ประกาศโฆษณาเชิญชวนผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์และ สิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยทรงรับและพระราชทานสิ่งของด้วยพระองค์เอง ความช่วยเหลือได้หลั่งไหลเข้าสู่ สถานีวิทยุ อส. เพียงชั่วระยะเวลา ๑ เดือน มีผู้บริจาคทรัพย์สูงถึง ๑๑ ล้านบาท และสิ่งของมูลค่าประมาณ ๕ ล้านบาท ส่วนผู้ที่ไม่สามารถบริจาคทรัพย์และสิ่งของได้ก็บริจาคแรงงาน ที่น่าปลื้มใจก็คือ งานนี้ทำโดยอาสาสมัคร ซึ่งส่วนมากเป็น นิสิต นักศึกษา ลูกเสือ และนักเรียน ซึ่งได้ช่วยทำการจัดและขนส่งสิ่งของเหล่านั้นไปบรรเทาภัยแก่ประชาชนต่อไป

เมื่อได้ช่วยเหลือประชาชนในระยะแรกแล้ว ยังมี เงินเหลืออีก ๓ ล้านบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จึงทรงมีพระราชดำริว่า ...เงินที่เหลือนี้ควรจัดตั้งเป็นทุน เพื่อหาดอกผลสำหรับสงเคราะห์เด็ก ซึ่งครอบครัวต้องประสบภัยและขาดผู้อุปการะเลี้ยงดูประการหนึ่ง และสำหรับสงเคราะห์ ช่วยเหลือราษฎรผู้ประสบสาธารณภัยทั่วประเทศอีกประการหนึ่ง... ด้วยเหตุนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จึงได้พระราชทานเงิน ๓ ล้านบาท ให้เป็น ทุนประเดิม ก่อตั้งมูลนิธิ และพระราชทานนามว่า “มูลนิธิราชประชานุเคราะห์” และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อยู่ใน “พระบรมราชูปถัมภ์” กับทรงดำรงตำแหน่ง “พระบรมราชูปถัมภ์” แห่งมูลนิธินี้ด้วย

ชื่อของ มูลนิธิ “ราชประชานุเคราะห์” หมายความว่า “พระราชานุเคราะห์” หมายความว่า “พระราชานุเคราะห์” และ “ประชาชน” อนุเคราะห์ซึ่งกันและกัน เป็นการแสดงน้ำพระราชหฤทัยว่า...เวลาทำงาน ควรจะได้ให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย...

มูลนิธิ “ราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์” จึงได้ก่อ
กำเนิดขึ้นมาและจดทะเบียนเป็น นิติบุคคลตามกฎหมาย เมื่อวันที่
๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง
สำนักงาน อยู่ใน กรมประชาสงเคราะห์ และยังมี คณะกรรมการ
ประจำจังหวัดทุกจังหวัด โดยมี ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน
โดยมี คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ และอาสาสมัคร ทั้งส่วนกลางและ
ส่วนภูมิภาค ซึ่งได้เสียสละร่วมกันปฏิบัติงานดำเนินตามพระบรม
ราชโบาย “...ไปให้ความอบอุ่น ไปช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก
โดยฉับพลัน ทำให้ผู้ประสบภัยได้รับการช่วยเหลือ มีกำลังใจที่จะ
ปฏิบัติงานต่อไป...” กับทั้งได้ดำเนินตามรอยเบื้องพระยุคลบาท
ในการออกช่วยเหลือสงเคราะห์ประชาชนผู้ทุกข์ยากเดือดร้อนทั่ว
ราชอาณาจักร “... การช่วยเหลือผู้ประสบภัยนั้น จะต้องช่วยในระยะสั้น
หมายความว่า เป็นเวลาที่ฉุกเฉิน ต้องช่วยโดยเร็ว และต่อไปก็จะ
ต้องช่วยให้ต่อเนื่อง ...ส่วนเรื่องการช่วยเหลือในระยะยาว ก็มีความ
จำเป็นเหมือนกัน...เป็นผลว่า เขาได้รับการดูแล เหลือแถมมาจน
กระทั่งได้รับการศึกษา ที่สามารถทำมาหากินได้โดยสุจริตและโดยมี
ประสิทธิภาพ เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ...”

พระมหากษัตริย์คุณทั้งสิ้นนี้ ยิ่งความสำนึกปลื้มใจอย่าง
หาที่สุดมิได้ แก่ปวงพสกนิกร ทั้งที่ประสบภัย และที่มิได้ประสบภัย
ที่ได้ทรงพระราชทานความห่วงใย ความเอื้ออาทรอย่างใกล้ชิด ซึ่ง
สำนึกนี้ยังสถิตแน่นตราตรึงอยู่ในดวงใจของคนไทยทุกคนตลอดไป

บทสรุป

ถึงแม้ว่า ปัญหาทางด้านการแพทย์สาธารณสุขและสุขภาพ
อนามัยของคนไทยยังคงมีอยู่ หากแต่ความท้อแท้สิ้นหวังนั้น ได้หมด
ไปจากหัวใจคนไทย ทั้งนี้ก็ด้วย พระมหากษัตริย์คุณในการที่ได้ทรง
พากเพียรยืนหยัดแก้ไข “ความเจ็บไข้” อย่างจริงจัง และนับเนื่อง
เสมอมา ตลอดระยะเวลา ๖๐ ปี แห่งการครองราชย์ พระ
มหากษัตริย์คุณด้านสุขภาพดังกล่าวนี้เป็นที่ประจักษ์ ดังนั้น ในปี
พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การอนามัยโลก จึงได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย
เหรียญ “Health-for-All Gold Medal”

นับตั้งแต่แรกก่อตั้ง คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มาตราบจนกระทั่งปัจจุบัน คณะจารย์ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ ทั้ง
หลาย ทุกระดับ ต่างมุ่งมั่นสืบสนองในแนวทางแห่งพระบรมราช
ปณิธาน ทั้งดำเนินการกิจกรรมมากมายโดยสอดคล้องตามพระปฐมบรม
ราชโองการ เพื่อการ “บำบัดทุกข์แห่งกายของอาณาประชาราษฎร์
ให้พ้นจากการเจ็บไข้ สู่อุบัติแห่งความแข็งแรง สร้างเสริมความสุขกาย สุขใจ
ให้แก่ประชาราษฎร์”

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอโน้มเกล้าโน้ม
กระหม่อมถวายกตัญญูตาสำนึกรำลึกในพระมหากษัตริย์คุณด้วย
การตั้งปณิธานมั่น ด้วย “จริยธรรม-คุณธรรม” แห่งวิชาชีพในการ
สร้างประโยชน์สุขทางการแพทย์และสาธารณสุขแก่มหาชน ในรอย
ทางแห่งพระปฐมบรมราชโองการ ถวายเป็นปฏิบัติบูชาสักการะ
เนื่องในศุภวาระมหามงคลวโรกาส ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี
สืบไป

พระสถิตในดวงใจไทยทั้งชาติ
นวมินทร์ภูมิพลมหาราชัน

พระปกป้องผองภัยให้ราษฎร์รัฐ
ใครยากจนชั้นแค้นที่ทำกิน

พระลดองค์ลงประทับนั่งกับพื้น
พระแก้ไขทุกปัญหามาฉลุย

พระเสโทหยาดตรดิ้นหลังออก
พระประทับกลางป่าเขาเนาพนา

พระ คือ เทพผู้พลิกฟื้นคืนชีวิต
พระ คือ เทพธรรมราชคุ้มผองภัย

พระ คือ แสงส่องขวัญสว่างหล้า
พระ คือ แสงสว่างทิพย์อาบอินทรีย์

จักก้าวตามรอยพระบาทที่มั่นมุ่ง
จักติดตามสานประสงค์พระทรงธรรม

จักขอทุนเทิดพระขวัญในวันนี้
จักสร้างงานสนองพระบาททุกชาติไป

เทิดพระบาทภูวไนยไอศวรรย์
ดุจตะวันส่องหล้าทั่วธานี

พระขจัดทุกข์ภัยให้หายสิ้น
พระยลยินรีบก่อเกื้อเพื่อผ่อนปรน

พระพลิกฟื้นผืนป่าเขา...พระให้ฝน
ที่ร่อนริน...พระทรงเอื้อเพื่อประชา

ดังอุทกฉ่ำใจไทยทั่วหล้า
พระเมตตาดีกว่าร้อยแสนคุ้มแดนไทย

พระ คือ เทพผู้สถิตสวรรคไสว
พระ คือ เทพไทดำรงวงศ์จักรี

พระ คือ แสงส่องนภาจรัสศรี
พระ คือ แสงแห่งปฐพีนิรันดร์

จักผดุงรอยพระบาทที่สร้างสรรค์
จักสานฝันเพื่อพี่น้องผองชาวไทย

จักพร้อมพลีเพื่อศรัทธาจริยนิรันดร์
จักเกิดให้พัฒนาสุขสถาพร

สิริพงษ์ อรุณไพโรจน์
คณะแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เรียบเรียง & ร้อยกรอง

หนังสืออ้างอิง

- ปรีชา ช้างขวัญยืน. **ธรรมรัฐ-ธรรมราชา** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาฯ, ๒๕๔๘โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- One Asset Management. **นวมินทราธิราช** กรุงเทพฯ : คอมฟอร์ม (ประเทศไทย) ๒๕๓๙
- ม.นุญ มุกข์ประดิษฐ์. **ประทีปแห่งแผ่นดิน** กรุงเทพฯ : ไทยประกันชีวิต, ๒๕๓๙
- คณะกรรมการจัดงานคืนสู่เหย้าชาวจุฬาฯ สมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๒. **นวมินทร์มหาราชา ๕ สถิตเหนือเกล้าชาวจุฬาฯ** กรุงเทพฯ : อมรินทร์ พริ้นติ้งฯ, ๒๕๔๒
- คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ. **เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗๒ พรรษา มหาราชา** กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งฯ, สิงหาคม ๒๕๔๒
- กลุ่มสถาบันฝึกอบรมแพทย์เฉพาะทางแห่งประเทศไทย. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับแพทย์เฉพาะทาง** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, มกราคม ๒๕๔๕
- โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย. : **ครบรอบ ๗๒ ปี โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์นิยมกิจ ๒๕๒๙
- โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย. : **ติก “ภปร” โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๓๒
- ชมรมนักเขียนทุน “อานันทมหิดล”. **เรื่องน่านุภาพประชาชน เล่มที่ ๒๑** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ เอช. เอ็น กรุ๊ป, ๒๕๓๗
- โครงการก่อสร้าง ตึก “สก” โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย. : **ติก “สก”** กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งฯ, ๒๕๔๐ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ๕๐ ปี แพทย์จุฬาลงกรณ์ จุฬาลงกรณ์ **แพทยานุสรณ์ ๒๔๙๐-๒๕๔๐** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาฯ กรกฎาคม ๒๕๔๐
- คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **อานันทฯ แพทยาลัย** หนังสือที่ระลึกการเปิดอาคารเรียนรวมและปฏิบัติการ “อปร” : โรงพิมพ์แห่งจุฬาฯ, กันยายน ๒๕๔๖
- โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย. : **๙๐ ปี โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์** กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งฯ, ๒๕๔๗